

I. OCENA DZIAŁALNOŚCI ING BANKU ŚLĄSKIEGO S.A. W 2014 ROKU SPORZĄDZONA PRZEZ RADĘ NADZORCZĄ

Po dwóch latach niskiego jak na kraj rozwijający się wzrostu gospodarczego, rok 2014 był okresem ożywienia polskiej gospodarki. Według szacunków Głównego Urzędu Statystycznego dynamika produktu krajowego brutto wzrosła do poziomu 3,3% wobec 1,7% odnotowanej w 2013 roku. Pozytywnie zareagował rynek pracy – w ciągu roku stopa bezrobocia obniżyła się do poziomu 12,3% z 13,5% odnotowanego na koniec 2013 roku. Należy przy tym zauważyć, że zaledwie w ciągu pierwszego półrocza 2014 roku rynek pracy powrócił do poziomów zatrudnienia sprzed okresu spowolnienia w latach 2012-2013. Odnotowano również realny średnioroczny wzrost płac o 3,9% wobec 1,6% w poprzednim roku. Nowością dla polskiej gospodarki była deflacja, która w ujęciu rok do roku rozpoczęła się w lipcu 2014 roku i trwała nieprzerwanie do końca roku. W efekcie średnioroczna zmiana cen wyniosła 0%, wobec umiarkowanego wzrostu na poziomie 0,9% odnotowanego w 2013 roku.

Bezpośredni wpływ na kondycję sektora bankowego miały zmiany o charakterze ustawowym oraz w ramach polityki pieniężnej Banku Centralnego. Od 1 lipca 2014 roku weszły w życie przepisy ograniczające wysokość opłat z tytułu transakcji kartowych z 1,2-1,3 % do 0,5-0,6%. Na początku października zostały obniżone podstawowe stopy procentowe NBP, przy czym, w przypadku stopy lombardowej cięcie było nieproporcjonalnie głębsze – o 1 punkt procentowy wobec 0,5 punktu procentowego dla pozostałych stóp. W efekcie stopa referencyjna NBP ukształtowała się na poziomie 2%, natomiast stopa lombardowa 3%.

W 2014 roku ING Bank Śląski S.A. osiągnął zysk netto w wysokości 1 067,9 mln zł wobec 920,1 mln zł w 2013 roku (wzrost o 16,1%). Wzrost ten został osiągnięty poprzez:

- wzrost poziomu dochodów. W 2014 roku dochody Banku ukształtowały się na poziomie 3 393,5 mln zł wobec 3 131,9 mln zł w poprzednim roku (wzrost o 8,4%). Głównym czynnikiem był wzrost wyniku odsetkowego netto o 14,9%, przede wszystkim w związku z istotnym zwiększeniem wolumenów biznesowych. Również wynik z tytułu opłat i prowizji zanotował pozytywną dynamikę 4,0%,
- optymalne zarządzanie kosztami. W 2014 roku koszty operacyjne Banku wyniosły 1 814,2 mln zł, natomiast rok wcześniej kwota kosztów poniesionych przez Bank wyniosła 1 755,2 mln zł (wzrost o 3,4%). Ten umiarkowany wzrost podyktowany był przede wszystkim wzrostem wydatków związanych z rozwojem biznesu,
- stabilne saldo odpisów na rezerwy kredytowe. W 2014 roku Bank zaraportował koszty ryzyka na poziomie 243,4 mln zł, tj. o 6,8 mln zł wyższym niż rok wcześniej. Jednocześnie wzrósł wskaźnik pokrycia rezerwami należności z rozpoznaną utratą wartości do poziomu 76,6% w porównaniu do 70,8% na koniec roku poprzedniego.

Rada Nadzorcza – w ramach działalności Komitetu Audytu – w sposób ciągły nadzoruje procesy związane z zarządzaniem poszczególnymi rodzajami ryzyka w ING Banku Śląskim S.A. zarówno w ujęciu jednostkowym, jak i na szczeblu całej Grupy Banku.

W ramach monitorowania skuteczności systemów kontroli wewnętrznej oraz audytu wewnętrznego w ciągu 2014 roku Komitet Audytu rekomendował Radzie Nadzorczej zatwierdzenie następujących dokumentów: Sprawozdanie Departamentu Audytu Wewnętrznego z realizacji Rocznego Planu Audytów Wewnętrznych w 2013 roku, Raport półroczny Departamentu Audytu Wewnętrznego z oceny systemu kontroli wewnętrznej ING Banku Śląskiego S.A. na dzień 31 grudnia 2013 r., zaktualizowany Plan audytów wewnętrznych na 2014 rok, Strategia realizacji zadań audytorskich z długoterminowym planem audytów wewnętrznych na lata 2015-2019 oraz planem audytów wewnętrznych na 2015 rok. Komitet Audytu rekomendował Radzie Nadzorczej zatwierdzenie wyników przeglądu profili kompetencji Departamentu Audytu Wewnętrznego.

Ponadto, Komitet rekomendował Radzie Nadzorczej przyjęcie do wiadomości wyników przeglądu zewnętrznego co do zgodności funkcji audytu wewnętrznego z zapisami Standardów IIA (*Institute of Internal Auditors*). W opinii oceniającego, firmy Deloitte, struktura funkcji audytu, jej polityki i procedury, a także procesy, w których zostały wdrożone, we wszystkich istotnych aspektach spełniają wymogi poszczególnych standardów i zapisów Kodeksu Etyki. Działalność Departamentu Audytu Wewnętrznego Banku jest „generalnie zgodna” z zapisami Standardów IIA.

Na każdym ze swych posiedzeń Komitet Audytu zapoznawał się z okresową informacją zarządczą o stanie ryzyka operacyjnego i ryzyka braku zgodności (ang. *Non-Financial Risk Dashboard*). Komitet otrzymywał również kwartalne raporty dotyczące wykorzystania limitów poziomu tolerancji ryzyka niefinansowego. Obydwa te dokumenty są stałym punktem posiedzenia Rady Nadzorczej. Ponadto, Komitet rekomendował Radzie zatwierdzenie Deklaracji apetytu na ryzyko niefinansowe Banku na rok 2014.

Komitet Audytu wspiera Radę Nadzorczą także w zakresie monitorowania i nadzoru nad systemem zarządzania ryzykiem finansowym (kredytowym oraz rynkowym). W ramach tych działań, Komitet Audytu na każdym swoim posiedzeniu zapoznaje się z okresowym Raportem Ryzyka prezentującym obszar zarządzania kredytowym ryzykiem detalicznym i korporacyjnym, jak również zarządzania ryzykiem rynkowym.

Komitet zajmuje się również nadzorem nad procesami szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania kapitałowego oraz planowania kapitałowego. W 2014 roku Komitet rekomendował Radzie Nadzorczej zatwierdzenie uaktualnionych dokumentów: *Polityka zarządzania kapitałami i procesem ICAAP w ING Banku Śląskim S.A.*, *Polityka oceny istotności ryzyk w ING Banku Śląskim S.A.*, *Polityka zarządzania ryzykami trudnomierzalnymi w ING Banku Śląskim S.A.*, *Polityka przeprowadzania testów warunków skrajnych w ING Banku Śląskim S.A.*, *Polityka zarządzania ryzykiem płynności i finansowania w ING Banku Śląskim S.A.*. Komitet Audytu zapoznał się także z Raportem z przeglądu procesu ICAAP w ING Banku Śląskim S.A. za 2014 r., wydając Radzie Nadzorczej odpowiednią rekomendację w tym zakresie. Ponadto, Komitet zaakceptował deklarację apetytu na ryzyko (ang. RAS) obejmującą kluczowe limity dotyczące ryzyka kredytowego i rynkowego na 2014 rok, rekomendując Radzie Nadzorczej jej zatwierdzenie. Komitet Audytu rekomendował Radzie Nadzorczej zatwierdzenie Strategii Korporacyjnego Ryzyka Kredytowego, w tym m.in. nowych limitów dla maksymalnego poziomu LtV i minimalnego poziomu wkładu własnego, zgodnie z wymogiem Rekomendacji „S” KNF.

W celu realizacji wymogu wynikającego z Uchwały Nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego, Komitet Audytu rekomendował Radzie Nadzorczej zatwierdzenie zaktualizowanej *Polityki ujawniania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu w ING Banku Śląskim S.A.*

Zdaniem Rady Nadzorczej, system zarządzania ryzykiem w ING Banku Śląskim S.A. obejmuje wszystkie istotne rodzaje ryzyka, a w procesach ich identyfikacji, pomiaru i zarządzania wykorzystywane są instrumenty i techniki właściwe dla danego rodzaju ryzyka. W 2014 roku ING Bank Śląski S.A. spełniał wszystkie wymogi bezpiecznego działania i adekwatności kapitałowej, a w szczególności:

- prowadził ostrożną politykę kredytową. Procesy i procedury kredytowe były zgodne z wymogami nadzorczymi i z najlepszymi wzorcami występującymi na rynku. W 2014 roku Bank uwzględniał w swej polityce kredytowej sytuację występującą w gospodarce i stosował zaostrzone procedury w odniesieniu do branż generujących podwyższony poziom ryzyka. Bank posiadał zdywersyfikowany portfel kredytowy, w którym znaczny udział posiadały wysokiej jakości kredyty udzielone podmiotom gospodarczym. W skali Banku należności kredytowe z rozpoznaną utratą wartości stanowiły 3,4% całości zaangażowania, czyli istotnie mniej niż średnio w całym sektorze bankowym,
- posiada spełniające najwyższe standardy rynkowe procedury i systemy w obszarze zarządzania ryzykiem rynkowym (m.in. stopy procentowej oraz walutowym). W ciągu 2014 roku aktywnie zarządzano poszczególnymi kategoriami ryzyka rynkowego tak, aby ich poziom mieścił się w granicach obowiązujących w Banku limitów. Bank posiada zrównoważoną pod względem walutowym strukturę bilansu, m.in. charakteryzującą się niskim udziałem należności walutowych w ogólnych należnościach z tytułu kredytów hipotecznych,

- utrzymywał dobrą sytuację płynnościową. Na koniec 2014 roku relacja kredytów do depozytów ukształtowała się na poziomie 72%. Do tak dobrej sytuacji płynnościowej przyczyniła się jedna z największych wśród polskich banków (i stale rosnąca) baza stabilnych depozytów gospodarstw domowych,
- dysponował wysokim poziomem kapitałów własnych. W grudniu 2014 roku współczynnik wypłacalności ING Banku Śląskiego S.A. ukształtował się na poziomie 15,5%. Jednocześnie, będące w posiadaniu Spółki fundusze własne w całości przypadają na kapitał wysokiej jakości, tj. kapitał kategorii 1.

Oczekiwana kontynuacja ożywienia gospodarczego oraz dalszy spadek, a następnie stabilizacja na stosunkowo niskim poziomie, stóp procentowych powinny przyczynić się do zwiększenia popytu na kredyty i wzrostu ich wolumenu w sektorze bankowym w 2015 roku. W związku z tym, zdaniem Rady Nadzorczej, uwaga Banku powinna nadal być skoncentrowana na działaniach zwiększających jego konkurencyjność i prowadzących do dalszego wzrostu, takich jak:

- wykorzystanie dobrego momentu w gospodarce i zwiększenie akcji kredytowej, przy jednoczesnym utrzymaniu wysokiej jakości portfela. Pozwoli to na osiągnięcie wyniku odsetkowego umożliwiającego zrekompensowanie wpływu niskich stóp procentowych na wyniki Banku,
- utrzymanie wysokiego poziomu stabilnych depozytów. Zapewni to niezbędną płynność do rozwoju akcji kredytowej,
- dalszy rozwój oferty produktowej oraz elektronicznych kanałów obsługi. W warunkach silnej konkurencji szansą na wzrost przychodów jest poszerzanie bazy klientów poprzez zdobywanie nowych oraz zwiększanie lojalności dotychczasowych. Polityka taka prowadzi do wyższych sald klientów oraz zwiększonej transakcyjności, co może w pewnym stopniu zrekompensować ubytek przychodów związanych z niskim poziomem stóp procentowych oraz kolejną obniżką poziomu opłat od transakcji kartowych,
- efektywne wykorzystanie posiadanych zasobów. Istotną kwestią dla Banku będzie dalsza poprawa relacji Koszty/Dochody. Podniesienie efektywności kosztowej poprzez zwiększoną skalę operacji w oparciu o dostępne zasoby, przy jednoczesnym zachowaniu wysokiej jakości procesów,
- adekwatne zarządzanie kapitałem w celu zapewnienia bezpiecznego wzrostu akcji kredytowej, jak również spełnienia wszystkich obecnych i przyszłych wymogów regulacyjnych.

W ocenie Rady Nadzorczej, dotychczasowa strategia zwiększania skali działania realizowana przez Bank w ciągu kilku ostatnich lat sprawdziła się, o czym świadczą osiągnięte wyniki finansowe i komercyjne. Uzasadnia to opinię, że również w 2015 roku Bank będzie kontynuował swoją strategię i optymalnie wykorzysta możliwości związane z trwającym ożywieniem gospodarczym, czego efektem będzie dalszy dynamiczny wzrost - z korzyścią dla klientów, akcjonariuszy i pracowników.